

Wydział Spraw Świadczeniobiorców
WSS-DUS.5130.1521.2017

Poznań, dnia .....

Decyzja nr 15/01/I/2017

Na podstawie art. 10 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. 2016r. poz. 1829 ze zm.) w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit c), art. 109a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2017r. poz. 1938 ze zm.) po rozpoznaniu wniosku Pana ..... z dnia 16 października 2017r.;

orzekam, co następuje:

uznaję za nieprawidłowe stanowisko dotyczące nieobjęcia obowiązkowym ubezpieczeniem Pana ..... z tytułu uczestnictwa w spółce cywilnej w charakterze powiernika.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 16 października 2017 r. Pan ..... (zwany dalej: Stroną) działając przez pełnomocnika, zwrócił się o wydanie interpretacji w indywidualnej sprawie co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów, z których wynika obowiązek uiszczania przez przedsiębiorcę składek na ubezpieczenie zdrowotne.

W swoim piśmie Strona poinformowała, że:

- jest osobą fizyczną, obywatelem polskim, polskim rezydentem podatkowym;
- zawarła umowę powiernictwa (zwanej dalej: Umową), na podstawie której działa jako powiernik na zlecenie dwóch osób fizycznych (zwanymi dalej: Powierzającymi). Poza umową zlecenia (umową powiernictwa) Strona nie podlega ubezpieczeniom społecznym z żadnego z tytułów wymienionych w art. 6 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. 2016r., poz. 963 ze zm.);

- zgodnie z Umową Strona przystąpiła jako wspólnik do spółki cywilnej (dalej: Spółka), która została założona na polecenie Powierzających i zgodnie z ich wytycznymi. Powierzający przekazali Stronie środki pieniężne na pokrycie wkładu do Spółki. W przyszłości może dojść do kolejnych przekazania środków pieniężnych celem wniesienia wkładów do Spółki lub celem pokrycia kosztów jej funkcjonowania;

- w zawartej z Powierzającymi umowie Strona zobowiązała się do wykonywania w imieniu własnym, na rachunek Powierzających, zarządu przysługującego każdemu z Powierzających udziałem we wspólnym majątku wspólników (zwanym dalej: UWM) w Spółce. Za wykonywanie zarządu UWM wspólnika w Spółce przez Stronę na podstawie Umowy Stronie przysługuje wynagrodzenie płatne przez każdego z Powierzających;

- w rozumieniu Umowy zarząd UWM wspólnika w Spółce oznacza wykonywanie - każdorazowo zgodnie z poleceniami i wytycznymi Powierzających - praw związanych z posiadaniem UWM w Spółce, a w szczególności:

- a) wykonywanie prawa do udziału w zyskach Spółki,
- b) uczestniczenie w podziale majątku pozostałego w przypadku rozwiązania lub likwidacji Spółki,
- c) wnoszenie do Spółki środków pieniężnych;
  - Strona zobowiązana jest na żądanie Powierzających pobierać ze Spółki korzyści wynikające z posiadania w niej UWM, w tym udziału w zysku lub zaliczki na poczet udziału w zysku oraz nieodpłatnie wydawać Powierzającym wszelkie takie korzyści, w terminie nie dłuższym niż 5 dni od dnia otrzymania żądania Powierzających w miejscu i w sposób określony przez Powierzających, z uwzględnieniem obowiązków wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa;
  - zgodnie z Umową Powiernik nie jest upoważniony do odbierania oświadczeń woli lub wiedzy z bezpośrednim skutkiem dla Powierzających;
  - po zakończeniu Umowy Strona zobowiązana jest nieodpłatnie przenieść na Powierzających na prawach współwłasności lub podmiot wskazany przez Powierzających UWM współnika w Spółce oraz nieodpłatnie wydać Powierzającym wszystkie niewydane korzyści wynikające z objęcia UWM współnika w Spółce, w tym udziału w zysku lub pobrane zaliczki na poczet udziału w zysku.

Strona poinformowała, że w jej ocenie nie będzie zobowiązana do opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu uczestnictwa w spółce cywilnej w charakterze powiernika, albowiem przychody z prowadzonej spółki cywilnej będą powierzających, na których to będzie spoczywał obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Mając na względzie, że z pisma Strony nie wynikało jednoznacznie, czy wnosi o wydanie interpretacji dotyczącej objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym czy też obowiązku opłacania składek Dyrektor WOW NFZ wezwał Stronę pismem z dnia 23 października 2017r., do sprecyzowania żądania w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania pouczając ją o prawnych następstwach udzielenia odpowiedzi.

Strona w odpowiedzi na wezwanie, które doręczono jej w dniu 27 października 2017r. pismem z dnia 31 października 2017r. wniosła o wydanie interpretacji indywidualnej dotyczącej objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym.

Mając powyższe na względzie Dyrektor WOW NFZ zważył co następuje:

W celu rozważenia, czy Strona byłaby objęta ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu prowadzonej działalności pozarolniczej jako osoba prowadząca działalność gospodarczą będąca współnikiem spółki cywilnej należy zbadać obowiązujące przepisy prawne.

Punktem wyjścia jest przepis art. 66 ust.1 pkt.1 lit c) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2016r. poz. 1793 ze zm. – zwanej dalej: ustawą o świadczeniach), który stanowi, że „obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami

społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą”.

Definicja legalna zawarta w art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach stanowi, że za osobę prowadzącą działalność pozarolniczą uważa się osobę, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. 2016r. poz. 963 ze zm. – zwanej dalej: ustawą o s.u.s.). Przepis art. 8 ust. 6 powołanej ustawy stanowi, że za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą uważa się osobę prowadzącą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Przepis art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. 2016r. poz. 963 ze zm.) stanowi, że za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U.2017 poz. 459 ze zm. – zwana dalej: kodeksem cywilnym) stanowi, w art. 860. § 1, że przez umowę spółki wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów.

Bezwzględnie obowiązujący art. 867. § 1 stwierdza, że: „każdy wspólnik jest uprawniony do równego udziału w zyskach i w tym samym stosunku uczestniczy w stratach, bez względu na rodzaj i wartość wkładu. W umowie spółki można inaczej ustalić stosunek udziału wspólników w zyskach i stratach. Można nawet zwolnić niektórych wspólników od udziału w stratach. Natomiast nie można wyłączyć wspólnika od udziału w zyskach”.

Andrzej Kidyba, Zdzisław Gawlik, Andrzej Janiak, Katarzyna Kopaczyńska-Pieczniak, Grzegorz Koziół, Elżbieta Niezbecka, Tomasz Sokołowski w komentarzu do art. 867 kodeksu cywilnego¹ wskazali, że: „Przepis art. 867 § 1 zdanie czwarte k.c. przewiduje bezwzględny zakaz wyłączenia wspólnika od udziału w zyskach. Każdy wspólnik ma więc ex lege zagwarantowany udział w zysku, co jest konsekwencją oparcia konstrukcji spółki na osobistym współdziałaniu wszystkich wspólników w dążeniu do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego. Wspólność celu oznacza równocześnie partycypowanie przez wszystkich wspólników w jego realizacji. Jeżeli wyraża się on w osiąganiu zysku, żaden wspólnik nie może zostać pozbawiony prawa uczestniczenia w nim. Postanowienie umowy spółki przewidujące wyłączenie wspólnika od udziału w zysku jest – jako sprzeczne z ustawą – nieważne. Również postanowienie przewidujące symboliczny, pozorny udział w zysku wspólnika (tzw. spółka lwia, societates leonina) byłoby nieważne z uwagi na to, że miałyby na celu obejście ustawy. W konkretnych okolicznościach ocenić należy rolę takich postanowień w świetle art. 58 § 3 k.c. Może ono spowodować nieważność całej umowy, o ile z okoliczności wynika, że bez postanowienia dotkniętego nieważnością umowa nie zostałaby zawarta (por. A.W. Wiśniewski, Prawo..., t. I, s. 70; z kolei B. Łubkowski (w:) Komentarz, t. II, 1972, s. 1702, przyjmuje, że umowy takiej nie można uznać za umowę spółki; podobnie J. Gudowski (w:) G.

¹ Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część szczególna, wyd. II, LEX, 2014.

Bieniek, Komentarz, t. II, 2011, s. 897, według którego w konkretnych okolicznościach umowę taką można traktować jako np. umowę darowizny)”.

Autorzy komentarza wskazują również, że na podstawie bezwzględnie obowiązującego art. 864 kodeksu cywilnego za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie. Oznacza to, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od każdego wspólnika z osobna, od kilku z nich bądź od wszystkich wspólników łącznie, a spełnienie świadczenia przez któregośkolwiek z nich zwalnia pozostałych. Wspólnicy odpowiadają bez ograniczeń, za całość zobowiązań spółki, zarówno całym majątkiem wspólnym, jak i każdy z nich odpowiada swoim majątkiem indywidualnym, nieobjętym wspólnością.

Rekapitułując stwierdzić należy, że prawne uczestnictwo w spółce daje Stronie prawo do udziału w zyskach oraz związane jest z odpowiedzialnością majątkową. Wskazanego prawa i obowiązku jakkolwiek umową nie posiadającą oparcia w przepisach szczególnych wyłączyć się nie da.

Mając powyższe na względzie nie może się ostać stanowisko, ażeby zawarta przez Stronę umowa cywilnoprawna nazwana umową powiernictwa, której moc prawna w świetle powyższego stanowiska doktryny budzi uzasadnione kontrowersje, wyłączała jej obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego. Strona jest przedsiębiorcą w myśl ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Korzystając z okazji dodać należy, że objęcie obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym wspólnika spółki cywilnej jest związane z faktycznym prowadzeniem przez spółkę cywilną działalności gospodarczej, co wynika z art. 5 pkt 21, art. 66 ust. 1 pkt 1 lit c) i art. 69 ust. 1 ustawy o świadczeniach w zw. z art. 8 ust. 6 w zw. z art. 13 pkt 4 ustawy o s.u.s.

Stąd też pozostawanie przez Stronę wspólnikiem spółki cywilnej prowadzącej faktycznie działalność gospodarczą jest tytułem do objęcia Strony obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym. Fakt, że Strona osiągnięte ze spółki zyski przekazuje innym podmiotom jest, co już zasygnalizowano, w świetle przedstawionych wywodów i twierdzeń dla obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego obojętny.

Odnosnie kwestii obowiązku opłacenia składek informujemy, że niniejsza interpretacja dotyczy tylko objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym Strony z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej

Zgodnie z art. 109a ust. 1 ustawy o świadczeniach Dyrektor oddziału wojewódzkiego Funduszu wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 10 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Z kolei ust. 2 powołanego artykułu wprost wskazuje, że „do spraw, o których mowa w ust. 1, **nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne** należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych”.

Stąd też orzekanie o tym ile i jakich składek jest należnych nie leży w kompetencjach Narodowego Funduszu Zdrowia. Dyrektor WOW NFZ również w postępowaniach dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, które wydawane są na podstawie art. 109 ust. 1 ustawy o świadczeniach nie ma prawa wydawać decyzji dotyczących wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne, co wprost wynika z art. 109 ust. 2 powołanej ustawy.

Stanowisko Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego nie dotyczy wymiaru i poboru składek. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w orzeczeniu z dnia 5 grudnia 2006r. (sygn. akt: VII SA/WA 1656/06) dotyczącym objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym przedsiębiorcy pouczył, że: „Narodowy Fundusz Zdrowia nie jest instytucją władną do orzekania o obowiązku odprowadzania składek na jakiegokolwiek ubezpieczenie, ani też do pobierania tych składek. Składki takie pobierane i odprowadzane są na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i tylko ten organ może orzekać o obowiązku ich odprowadzania. Ten też tylko organ może je pobierać”.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, wniesione za pośrednictwem Dyrektora Wielkopolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 7 dni od daty doręczenia decyzji.

W trakcie wskazanego wyżej terminu 7 dni Strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania. Oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania należy doręczyć Dyrektorowi WOW NFZ. Z dniem doręczenia oświadczenia decyzja stanie się ostateczna i prawomocna.

Na podstawie art. 10a ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej – niniejsza interpretacja nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, jednakże przedsiębiorca nie może być obciążony jakimikolwiek daninami publicznymi, sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji.

Oprac. Paweł Ludwiczak

Wyk. 2 egz.

- Sz. Pan

- a/a.